

LÄKEMEDEL

REKOMMENDATIONER **2019–2020**

Rekommenderade läkemedel för rutinsjukvård - *kortversion*

LÄKEMEDEL REKOMMENDATIONER 2019–2020

Rekommenderade läkemedel för rutinsjukvård
inom Region Gävleborg - *kortversion*

Läkemedelskommitténs hemsida **regiongavleborg.se/lmk**

Utgiven av Läkemedelskommittén Region Gävleborg ©

Arbetet med att ta fram underlaget för rekommendationslistan har utförts av läkemedelskommitténs terapigrupper. Grupperna har en bred representation och består av personer med olika kompetens samt har en geografisk spridning i länet.

Faktagranskning

Björn Ericsson
Elin Isaksson
Fredrik Hagerman
Katarina Flyrén

Produktion

Kommunikationsenheten, Region Gävleborg

FÖRORD

Läkemedelskommittéer har funnits i länet sedan 1970-talet. En läns-gemensam kommitté (LK) bildades 1997 i enlighet med lagen om läkemedelskommittéer. Ordförande tillsätts av Hälso- och sjukvårds-nämnden och övriga ledamöter av hälso- och sjukvårdsdirektören. Arbetet skall vara inriktat på att följa utvecklingen inom läkemedels-området och att arbeta för en rationell, säker och kostnadseffektiv läkemedelsanvändning. "Läkemedel 2019-2020" är en gemensam rekommendationslista för Rutinsjukvården i Region Gävleborg. Rekommendationerna avser såväl sluten som öppen vård och baseras i första hand på värderingar av läkemedlens medicinska ändamåls-enlighet. Arbetet med urval och skriftliga kommentarer har utförts av LK:s terapigrupper som har en bred representation i länet. En jävsredovisning har efterfrågats från samtliga medlemmar i LK samt terapigrupperna inför arbetet.

Urvalsprinciper

Medicinsk och farmaceutisk ändamålsenlighet är grundläggande för rekommendationerna. Då skillnaden mellan olika preparat ansetts vara liten har behandlingskostnad, miljöaspekter och i viss mån tera-pitradition varit vägledande för urvalet. Regler om generiskt utbyte på apotek, enligt av Läkemedelsverket fastställd utbyteslista, gör att LK valt att inte rekommendera specifika preparat inom utbytes-grupperna. LK rekommenderar därför endast substans inom dessa grupper.

App och webbversion

Vi rekommenderar i första hand att använda den fullständiga versio-nen av rekommendationerna, som finns i appen Läkemedel Gävle-borg samt som webbversion på hemsidan regiongavleborg.se/lmk och uppdateras regelbundet.

Gävle i januari 2019
Björn Ericsson, ordförande

TECKENFÖRKLARINGAR

- 1** 1:a handsval
- 2** 2:a handsval
- 3** 3:e handsval
- Riskläkemedel för äldre
- EF** Läkemedel utan förmån
- (F)** Läkemedel med begränsad förmån
-

EN AKTUELL LÄKEMEDELSLISTA -ETT SÄTT ATT ÖKA PATIENTSÄKERHETEN

Läkemedelsbiverkningar är fortfarande en av de främsta orsakerna till akuta inskrivningar av äldre på sjukhus. En uppdaterad läkemedelslista är ett sätt att minska risken för detta.

Enkla åtgärder för en aktuell läkemedelslista:

Inför planerat besök

- **Skicka ut en tom läkemedelslista tillsammans med kallelsen**

Under besöket

- **Gör en enkel läkemedelsgenomgång, skriv ut och ge patienten aktuell lista**

Vid läkemedelsrelaterade problem

- **Gör vad du kan för att lösa problemet använd t.ex. beslutsstöd i datajournal eller i Pascal.**

INNEHÅLL

Förord	3
ATC*	
A Matmältningsorgan och ämnesomsättning	6
Typ 2 diabetes behandlingsalgoritm	8
A Munsjukdomar och tandvård	10
B Blod- och blodbildande organ	12
C Hjärta och kretslopp	13
D Hud	16
G Gynekologi och urologi	21
H Hormoner	24
J Infektioner	25
Frisk utan antibiotika	27
M Rörelseapparaten	28
N Nervsystemet	29
R Andningsorganen	35
S Ögon och Öron	36
Äldre och läkemedel	38
Läkemedel sista dagarna	40
Hälsorekommendationer	41
Läkemedel och miljö	41
Licensförskrivning	42
Biverkningsrapportering	43
Läkemedelskommittén	44
Kommitténs sekretariat	45
Apotek i Gävleborgs län och norra Uppland	46
Läkemedelskommitténs förskrivningsmål 2019	48

*ATC är ett internationellt klassificeringssystem för läkemedel.

MAG- OCH TARMSJUKDOMAR

Gastroesofagal reflux

omeprazol

Ulcus

Trippelbehandling:

esomeprazol + amoxicillin + klaritromycin *Nexium HP* 1metronidazol *Flagyl* vid pc-allergi istället för amoxicillin 2

IBS - Irritable bowel syndrome

Smärta vid IBS

iberogast *Iberogast^{EF}* 1

Förstoppning

Bulkmedel

karayagummi *Inolaxol* 1

Försiktighet till äldre. Ej till opioidbehandlade patienter.

Osmotiskt verkande medel

laktulos 2

makrogol 2

makrogol + elektrolyter 2

Övriga läkemedel

natriumpikosulfat *Cilaxoral* dropparnatriumcitrat + natriumlaurylsulfoacetat *Microlax* rektallösningsorbitol + dokusatnatrium *Klyx* klyksma

Diarré

loperamid

Illamående

meklozin *Postafen*

metoklopramid

Hemorroider, fissurer och erosioner

lidokain+ hydrokortison *Xyloproct^{EF}*

cinkokain + prednisolonkaproat *Scheriproct^{EF}*

glycerylnitrat *Rectogesic*

Inflammation i tarmen

mesalazin supp, rektalsusp **1**

prednisolon *Prednisolon Unimedica^(F)* rektallösning **2**

hydrokortison *Colifoam* rektalskum **2**

TYP 2-DIABETES – BEHANDLINGSLGORITM – DIAREG

METFORMIN, LEVNADSVANOR OCH RÖKSTOPP

Övriga till exempel normalviktig utan komplex samsjuklighet

Glimepirid (Glimepirid)
Glipizid (Mindiab)
Repaglinid (Repaglinid)
Insulin humant (Insuman Basal)
Liraglutid (Victoza)
Lixisenatid (Lyxumia)
Empagliflozin (Jardiance)
Kanagliflozin (Invokana)
Sitagliptin (Januvia)
Linagliptin (Trajenta)
Pioglitazon (Pioglitazone)
Akarbos (Glucobay)

Uttalad fetma (BMI>35kg/m²)

Liraglutid (Victoza)
Lixisenatid (Lyxumia)
HbA1c-sänkning 10-15 mmol/mol
Viktnedgång 3-4 kg
Låg hypoglykemisk risk
Gastrointestinala bieffekter
Empagliflozin (Jardiance)
Kanagliflozin (Invokana)
HbA1c-sänkning ca 10 mmol/mol
Viktnedgång 2-3 kg
Låg hypoglykemisk risk
Risk för urogenital infektion, ketoacidosis
Kanagliflozin – risk för amputation, benfraktur

Manifest kardiovaskulär sjukdom

Empagliflozin (Jardiance)
Kanagliflozin (Invokana)
HbA1c-sänkning ca 10 mmol/mol
Viktnedgång 2-3 kg
Låg hypoglykemisk risk
Risk för urogenital infektion, ketoacidosis
Kanagliflozin – risk för amputation, benfraktur
Liraglutid (Victoza)
HbA1c-sänkning 10-15 mmol/mol
Viktnedgång 3-4 kg
Låg hypoglykemisk risk
Gastrointestinala bieffekter

* Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation 4:2017, tabell VII.

** Alla snabbverkande insuliner är likvärdiga och av kostnadsskäl väljs det billigaste alternativet vid nysättning och receptförnyelse.

Hjärtsvikt

Empagliflozin (Jardiance)

Kanagliflozin (Invokana)

HbA1c-sänkning
ca 10 mmol/mol

Viktneidgång 2-3 kg

Låg hypoglykemirisk

Risk för urogenital
infektion, ketoacidosis

Kanagliflozin – risk för
amputation, benfraktur

Nedsatt njurfunktion (eGFR < 30 ml/min)*

Sitagliptin (Januvia)

Linagliptin (Trajenta)

HbA1c-sänkning
6-8 mmol/mol

Viktneutralt

Låg hypoglykemirisk

**Repaglinid
(Repaglinid)**

lakttag försiktighet,
starta med låg dos
(0,5 mg) till måltiderna
(1-3 ggr/dag) och vid
behov trappa upp
dosen försiktigt.

Risk för hypoglykemi
och viktuppgång

**Insulin humant
(Insuman Basal)**

Risk för hypoglykemi
och viktuppgång

Mest sjuka äldre

Sitagliptin (Januvia)

Linagliptin (Trajenta)

HbA1c-sänkning
6-8 mmol/mol

Viktneutralt

Låg hypoglykemirisk

**Insulin humant
(Insuman Basal)**

Risk för hypoglykemi
och viktuppgång

Insulin

Basinsulin

(Insuman Basal)

Snabbverkande insulin

(Insulin Lispro Sanofi) **

Antibiotikaprofylax engångsdos 60 min före ingrepp

amoxicillin		1
klindamycin	vid pc-allergi typ 1	2

Infektioner i munhålan och nekrotiserande ulcerös gingivit

fenoximetylpenicillin (pcV)		1
metronidazol	<i>Flagyl</i>	som tillägg 2
klindamycin	vid pc-allergi typ 1	2

Virusinfektioner (herpes simplex) – lokal behandling

aciklovir	<i>Anti^{EF}, Zovirax^{EF}</i>	kräm
penciklovir	<i>Vectavir, Vectatone^{EF}</i>	kräm
lidokain-prilokain		kräm

Antibakteriell munsköljning

klorhexidin	<i>Hexident^{EF}, Corsodyl^{EF}</i>	

Stomatiter

bensydamin	<i>Andolex</i>	
lidokain	<i>Lidokainhydroklorid APL i Oral Cleaner</i>	
triamcinolon	<i>Triamcinolon APL</i>	
klobetasol	<i>Klobetasol APL</i>	

Svampinfektioner

nystatin		

Alveolit

oxitetracyklin + hydrokortison + polymyxin B	<i>Terracortril med polymyxin B</i>	suspension

Lokalanestetika

prilokain + felypressin	<i>Citanest Dental Octapressin^{EF}</i>	rekvisition
lidokain + adrenalin	<i>Xylocain Dental Adrenalin^{EF}</i>	rekvisition
mepivakain	<i>Carbocain Dental^{EF}</i>	rekvisition

Muntorrhet

natriumfluorid		munhålelösning, tuggummi, sugtablett
natriumfluorid + äppelsyra	<i>Xerodent</i>	sugtablett
saliversättning	<i>Saliversättningsmedel med natriumfluorid APL 0,02 % Proxident fuktgel^{EF}, Flux Dry Mouth Gel^{EF}</i>	

Karies och kariesprofylax

natriumfluorid	<i>Top Dent fluor</i>	dentalgel
	<i>Duraphat</i>	dentalsuspension ^{EF} , tandkräm
	<i>Dentan, Fluorin</i>	munsköljvätska
	<i>Fuorette Mint</i>	medicinskt tuggummi
natriumfluorid + klorhexidin	<i>NaF-Klorhexidin APL Flux Pro Klorhexidin^{EF}</i>	dentalgel, tandkräm munsköljvätska (utan alkohol)

Blödning

tranexamsyra	<i>Cyklokapron</i>	brustablett
	<i>Tranexamsyra APL</i>	oral lösning

Sedering på tandvårdsklinik

midazolam	<i>Midazolam APL</i>	rekvisition, oral lösning	1
diazepam		rekvisition	1

A

**Antidot vid överdosering av midazolam
flumazenil^{EF}**

rekvisition

Anafylaxi vuxna på tandvårdsklinik

adrenalin	<i>Emerade</i>	autoinjektor
betametason		tabletter
loratadin	<i>Loratadin Sandoz</i>	munlösliga tabletter

B

BLOD OCH BLODBILDANDE ORGAN

Venös tromboembolism (VTE)

apixaban	<i>Eliquis</i>
rivaroxaban	<i>Xarelto</i>
warfarin	<i>Warfarin Orion</i>
dalteparin	<i>Fragmin</i>

Hemostatika

tranexamsyra	
fytomenadion	<i>Konakion Novum</i>

Järnbristanemi

järnsulfat	<i>Duroferon^{EF}</i>	förmån endast för dosdisp 1
järnisomaltosid	<i>MonoFer^(F)</i>	använd upphandlad MonoFer på rekvisition 2

Makrocytär anemi

cyanokobalamin	1
folsyra	1
hydroxokobalamin	injektion 2

HJÄRTA OCH
KRETSLOPP

C

Hypertoni

<i>ACE-hämmare</i>	1
enalapril	
ramipril	
<i>ARB</i>	1
kandesartan	
losartan	
<i>Kalciumantagonister</i>	1
amlodipin	
<i>Diuretika</i>	1
klortalidon <i>Hygropax</i>	
hydroklortiazid	
<i>Kombinationer</i>	1
enalapril + hydroklortiazid	
losartan + hydroklortiazid	

kandesartan + hydroklortiazid

metoprolol ^(F)	depottablett
	ej Metoprolol 1A Farma Retard 2

Tilläggsbehandling

spironolakton	3

doxazosin ^(F)	3

Hjärtsvikt*ACE-hämmare*

enalapril	1

ramipril	1

ARB – vid ACE-hämmarintolerans

kandesartan	1

losartan	1

Betablockerare

bisoprolol	1

carvedilol	1

metoprolol (succinat)	depottablett
	ej Metoprolol 1A Farma Retard 1

Aldosteronantagonister – tilläggsbehandling

spironolakton	1

eplerenon	2

Diuretika – symtomatisk behandling

furosemid	1

hydroklortiazid	2

bendroflumetiazid	2

Ischemisk hjärtsjukdom

acetylsalicylsyra	1

klopidogrel vid ASA-överkänslighet **1**

Statiner

atorvastatin **1**

rosuvastatin^(F) **2**

ACE-hämmare

ramipril

ARB

kandesartan

losartan

Betablockerare

metoprolol (succinat) depottablett
ej Metoprolol 1A Farma Retard **1**

bisoprolol

Angina pectoris

Anfallskupering

glyceryltrinitrat spray alt buckaltablett **1**

Profylax

isosorbidmononitrat långverkande nitrat **1**

metoprolol (succinat) depottablett
ej Metoprolol 1A Farma Retard **1**

bisoprolol **1**

amlodipin vid intolerans mot betablockad **2**

Förmaksflimmer/-fladder (FF)

Frekvensreglering

bisoprolol **1**

metoprolol (succinat) depottablett
ej Metoprolol 1A Farma Retard **1**

verapamil	<i>Isoptin Retard</i>	ej kombination med betablockad	1
digoxin		tillägg vid otillräcklig effekt	2
Emboli profylax			
rivaroxaban	<i>Xarelto^(F)</i>		1
apixaban	<i>Eliquis</i>		1
dabigatran	<i>Pradaxa</i>		1
edoxaban	<i>Lixiana</i>		1
warfarin			2

Stroke – sekundärprofylax

Trombocythämning vid icke-embolisk ischemisk stroke/TIA

acetylsalicylsyra 75 mg x 1

klopidogrel 75 mg x 1

Antikoagulantia vid embolisk ischemisk stroke/TIA

Se avsnitt Förmaksflimmer/-fladder (FF)

Hyperkolesterolemi

atorvastatin			1
rosuvastatin ^(F)			2

D HUD

Akne

Komedoakne

adapalen *Differin* 1

Mild papulopustulös akne

bensoylperoxid + adapalen Epiduo 1

adapalen Differin 1

bensoylperoxid Basiron AC^{EF} 1

azelinsyra Skinoren, Finacea 2

Medelsvår papulopustulös akne

bensoylperoxid + adapalen Epiduo 1

tretinoin+ klindamycin Acnatac^(F) 2

Skall inte användas av kvinnor i fertil ålder som inte använder en effektiv preventivmetod. Ej under graviditet.

Svår papulopustulös akne**lymecyklin***

tetracyklin Tetracyklin Meda*

Isotretionin

* OBS! Tetracyklin ges ej under sista två timestrarna av graviditeten eller under amning p.g.a risk för påverkan på fostrets tandanlag och skelett.

Aktinisk keratos

imikvimod Zyclara, Aldara 1

ingenolmebutat Picato 2

Eksem**Mjukgörande/avfjällande**

Mjukgörande utgör basbehandling vid eksem. Förskrivning med subvention av mjukgörande bör förbehållas patienter med kronisk hudsjukdom som kräver stor förbrukning.

karbamid Canoderm

glycerol	Miniderm	förstahandsval till barn
karbamid + natriumklorid	Fenuril, Karbasal	
propylenglykol	Propyless, Propyderm	
salicylsyra	Salsyvase ^{EF} salva 1 %	
Milda steroider (grupp 1)		
hydrokortison	Mildison Lipid, Ficortril salva 1 %, Ficortril ögonsalva 0,5 %	
Medelstarka steroider (grupp 2)		
klobetason	Emovat	
Starka steroider (grupp 3)		
mometason	Ovixan, Elocon	
betametason	Betnovat	
Använd ej starkare steroid än grupp 2 i ansikte, axiller eller ljumskar.		
Extra starka steroider (grupp 4)		
klobetasol	Dermovat	
Använd ej starkare steroid än grupp 2 i ansikte, axiller eller ljumskar		
Topikala immunmodulatorer		
takrolimus	Protopic	2
pimekrolimus	Elidel	2
Hidroadenitis suppurativa		
azelinsyra	Skinoren, Finacea	profylax 1
klindamycin	Dalacin, kutan emulsion	som tillägg 2

Huvudlöss

Medicintekniska produkter innehållande dimetikon

Hedrin^{EF}, Paranix^{EF}, Linicin^{EF}, Nyda^{EF}

Hyperhidros

aluminiumklorid *Absolut Torr^{EF}* medicinteknisk produkt **1**

oxybutynin tablett **2**

Impetigo

I första hand rengöring med tvål och vatten

fusidinsyra *Fucidin kräm^{EF}* **2**

Pityriasis versicolor

ketokonazol schampo

propylenglykol *Propylenglykol APL kutan lösning 50 %* spray

Psoriasis Mjukgörande – se eksem

Steroider/avfjällande

salicylsyra *Salicylsyra i Decubal kräm APL 5 %.*

betametason + kalcipotriol *Daivobet/Dovobet* salva gel
alt Enstilar skum **2**

betametason + salicylsyra *Diprosalic*

Rosacea

azelinsyra *Finacea* gel **1**

metronidazol *Rozex* gel, kräm **2**

ivermektin *Soolantra^(F)* kräm **2**

tetracyklin tablett **3**

Seborroisk dermatit

hydrokortison + mikonazol

ketokonazol schampo

propylenglykol *Propyles***Skabb**bensylbensoat + disulfiram *Tenutex^{EF}***Svampinfektion**ekonazol *Pevaryl* kräm, puder

terbinafin kräm, tablett

hydrokortison + mikonazol kräm

ekonazol + triamcinolonacetonid *Pevisone* kräm

flukonazol kapsel

amorolfin nagellack

Urtikaria

cetirizin 1

loratadin 1

desloratadin 1

GYNEKOLOGI

Antikonception

Kombinerad hormonell antikonception

levonorgestrel 150 µg + etinylestradiol 30 µg		tablett	1
drosiprenon + etinylestradiol		tablett	2
etonogestrel + etinylestradiol	NuvaRing ^{EF}	vaginalring	2

Gestagener

desogestrel			tablett
levonorgestrel	Mirena, Kyleena, Jaydess		intrauterint inlägg
etonogestrel	Nexplanon		implantat

Dysmenorré

paracetamol

naproxen

ibuprofen

Menorragi

tranexamsyra

naproxen

levonorgestrel Mirena intrauterint inlägg

PMDS (premenstruell dysforisk störning)

escitalopram Premalex för ytterligare preparat se appen

Illamående under graviditet

meklozin *Postafen*

prometazin/koffein/efedrin *Lergigan Comp^{EF}*

Candida

ekonazol *Pevaryl, Pevaryl Depot^{EF}* kräm, vagitorium

klotrimazol *Canesten* kräm, vaginaltablett/kapsel^{EF}

flukonazol

Lichen sclerosus et atrophicus

klobetasol *Dermovat*

Vaginos

metronidazol tablett, vaginalgel

klindamycin *Dalacin* vagitorium

Herpes

valaciklovir

Kondylom

podofyllotoxin *Wartec*

Hormonell behandling i klimakteriet

Sekventiell behandling

noretisteron + estradiol *Novofem, Femasekvens*

Kontinuerlig behandling

noretisteron 1 mg + estradiol 0,5 mg

medroxioprogesteron + estradiol *Indivina*

I andra hand - individuell kombination estradiol + gestagen

estradiol	<i>Estradot (plåster), Femanest (tablett)</i>	

kombineras med en av följande hos patienter med livmoder:

levonorgestrel	<i>Mirena</i>	intrauterint inlägg

medroxiprogesteron	<i>Provera</i>	

Östrogener för lokal behandling mot slidtorrhet. Kräver inget gestagentillägg

estriol	<i>Ovesterin</i>	

estradiol	<i>Vagifem^{EF} (vaginaltablett), Oestring (vaginalring)</i>	

Medel för blödningskontroll i klimakteriet

medroxiprogesteron	<i>Provera</i>	i lågdos

UROLOGI**Uretärstensanfall**

ketorolak	<i>Toradol^{EF}</i>	injektion

naproxen		supp

alfuzosin		

Benign prostatahyperplasi (BPH)

alfuzosin		

finasterid		

Erekttil dysfunktion

sildenafil ^{EF}		1

tadalafil ^{EF}		1

vardenafil^{EF} 1

alprostadil 2

Överaktiv blåsa

I första hand icke-farmakologisk behandling

tolterodin 2

mirabegron *Betmiga^(F)* Kontraindicerat hos patienter med svår okontrollerad hypertoni. Rekommenderas inte till de mest sjuka äldre. 3

H

HORMONER

Tyreoidhormoner

levotyroxin *Levaxin* 1

Kortikosteroider

prednisolon 1

betametason 2

Följande läkemedel rekommenderas, utan inbördes ordning. För behandlingsrekommendationer hänvisas till appen Strama Gävleborg.

Antibiotika

amoxicillin

amoxicillin + klavulansyra

ampicillin *Doktacillin^{EF}* rekvisition

azitromycin

cefadroxil

cefotaxim^{EF} rekvisition

ceftriaxon^{EF} rekvisition

ciprofloxacin

doxycyklin

erytromycin

fenoximetylpenicillin

flukloxacillin

klindamycin

nitrofurantoin

pivmecillinam

trimetoprim

trimetoprim + sulfametoxazol

Antivirala läkemedel

aciclovir

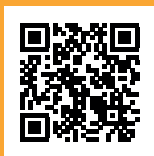
valaciclovir

oseltamivir

zanamivir *Relenza*

Ladda ner appen **Strama Gävleborg**
via AppStore eller Google Play!

Där hittar du råd och fakta om antibiotikabehandling

Se även häftet **Behandlingsriktlinjer för vanliga infektioner i öppenvård**, som finns på folkhalsomyndigheten.se (använd sökrutan)

regiongavleborg.se/strama

Frisk utan antibiotika

Hjälp till att minska utvecklingen av resistenta bakterier

<i>Diagnos</i>	<i>Effekt av antibiotika</i>
Halsinfection orsakad av virus Förkylning Luftrörskatarr Vanlig hosta	Ingen effekt
Lindrig halsfluss med streptokocker Öroninflammation 1-12 år Bihåleinflammation	Tveksam eller liten effekt
Halsfluss med streptokocker Blåskatarr	Symtomlindrande
Borreliainfektion (hudutslag) Klamydia och gonorré Öroninflammation 0-1 år Vissa sårinfektioner	Minskad risk för komplikationer
Svår njurbäckeninflammation Allvarlig lunginflammation Hjärnhinneinflammation Blodförgiftning Utbredd rosfeber	Livräddande eller stor effekt

ARTROS/REUMATOID ARTRIT/GIKT

Artros

*I första hand icke-farmakologisk behandling*paracetamol **2**naproxen, ibuprofen, ketoprofen **2**

Reumatoid artrit

metylprednisolon *Depo-Medrol**Depo-Medrol cum lidokain*triamcinolon hexacetonide *Lederspan*

Gikt

Akut

naproxen, ibuprofen, ketoprofen **1**prednisolon **1**kolkicin **1**

Förebyggande

allopurinol **1**probenecid *Probecid* tillägg vid behandlingssvikt **2**febuxostat *Adenuric^(F)*
i kombination med Probecid vid intolerans av allopurinol **2**

Osteoporos

kalcium+vitamin D3+alendronat *Tridepos* **1**

alendronsyra		veckotablett	1
risedronsyra		veckotablett	1
zoledronsyra		på rekvisition	2
denosumab	<i>Prolia</i>	på rekvisition	2
kalций+vitamin D3 500 mg/ 800 IE		bör alltid ingå om ej kontraindicerat	

NERVSYSTEMET

N

SMÄRTA

Nociceptiv smärta

Följ smärtrappan:

Steg 1: Icke-farmakologisk behandling

Steg 2: Analgetika och antipyretika

paracetamol 1

naproxen 2 som tillägg eller monoterapi

ibuprofen 2 som tillägg eller monoterapi

Undvik: diklofenak pga miljöskäl

Undvik: kombination av ibuprofen och acetylsalicylsyra, även i lågdos.

Vid all förskrivning av opioider beakta beroenderisk, se rutin "Förskrivning av beroendeframkallande läkemedel-Region Gävleborg"

Undvik: Samtidig förskrivning av opioider och bensodiazepiner.

Steg 3: Svaga opioider

kodein+paracetamol

1

buprenorfin

2

tramadol

3

Steg 4: Starka opioider

morfin

1

oxikodon

2

*Tänk på att: Obstipationsprofylax alltid ska ges vid opioidbehandling.***Neuropatisk smärta***Följ smärtrattan:**Steg 1: Icke-farmakologisk behandling, t.ex. TENS (transkutan elektrisk nervstimulering).**Steg 2: Farmakologisk behandling*

amitriptylin

1

gabapentin

2

pregabalin

3

Nociplastisk smärta – innefattar fibromyalgi och IBS

duloxetin

venlafaxin

gabapentin

pregabalin

NEUROLOGI**Migrän**

paracetamol

1

acetylsalicylsyra

med eller utan koffein

1

naproxen	1

sumatriptan	2

Tillägg vid samtidigt illamående

metoklopramid	1

Trigeminusneuralgi

karbamazepin* <i>Tegretol, Tegretol Retard</i>	1

gabapentin	2

**OBS! Ökad risk för Steven-Johnsons syndrom för individer med sydostasiatiskt ursprung. Välj annat preparat eller kontakta neurolog.w*

Epilepsi

Diagnos och behandlingsstart bör skötas av neurolog.

Fokala anfall med eller utan generalisering

karbamazepin <i>Tegretol Retard</i>	

lamotrigin	

levetiracetam	

Generaliserade anfall

valproinsyra* <i>Ergenyl Retard</i>	

lamotrigin	

**bör undvikas till kvinnor i fertil ålder.*

Anfallsbrytande behandling vid epilepsi

diazepam <i>Diazepam Desitin, Stesolid rektal lösning</i>	

midazolam <i>Buccolam</i>	munhålelösning för barn

Parkinsons sjukdom

levodopa + benserazid	1

N

levodopa + karbidopa **1**

pramipexol förstahandsval till yngre patienter **2**

Restless legs (RLS)

pramipexol **1**

levodopa + benserazid **2**

levodopa + karbidopa **2**

PSYKIATRI**Depression**

sertralin **1**

escitalopram **1**

fluoxetin **1**

venlafaxin depottablett **2**

mirtazapin **2**

Ångest och oro*Paniksyndrom*

sertralin **1**

escitalopram **1**

venlafaxin depottablett **2**

Social fobi

sertralin

escitalopram

venlafaxin depottablett

Tvångssyndrom

klomipramin

sertralin

escitalopram

Generaliserat ångestsyndrom

escitalopram

venlafaxin

depottablett

Psykoser

risperidon

olanzapin

aripiprazol

Sömnstörningar*I första hand icke-farmakologisk behandling*

zopiklon

2

propiomazin

Propavan

2

Läkemedel för alkoholberoende*Alkoholsensibiliserande medel*

disulfiram

*Antabus**Medel för långtidsbehandling av alkoholberoende*

naltrexon

akamprosot

Abstinensbehandling

oxazepam

Vitaminer

vitamin B-komplex	<i>Neurobion^{EF}</i>	injektion

vitamin B-komplex	<i>Beviplex forte</i>	tablett

tiamin		

Läkemedel mot nikotinberoende

Sluta röka linjen: 020-84 00 00

slutarokalinjen.se

**Hälsotorget Gävle & Hudiksvalls sjukhus erbjuder gruppsamtal
för rökavvänjning: 026-158651**

nikotin		1
bupropion	<i>Zyban</i>	2
vareniklin	<i>Champix^(F)</i>	2

ASTMA/KOL

Spacer *OptiChamber Diamond*

SABA

salbutamol *Buventol Easyhaler*
Ventoline Evohaler

1

LABA

formoterol *Oxis Turbuhaler*

indakaterol *Onbrez Breezhaler (KOL)*

olodaterol *Striverdi Respimat (KOL)*

LAMA (KOL)

tiotropium *Spiriva Respimat*

aklidinium *Eklira Genuair*

ICS (astma)

budesonid *Giona Easyhaler*

1

ciklesonid *Alvesco*

LABA/LAMA (KOL)

olodaterol + tiotropium *Spiolto Respimat^(F)*

glykopyrronium + indakaterol *Ultibro Breezhaler^(F)*

ICS/LABA

budesonid + formoterol *Bufomix Easyhaler*

1

beklometasondipropionat + formoterol *Innovair*

LTRA (leukotrienreceptorantagonister)

montelukast

ÖGON

Allergisk konjunktivit

natriumkromoglikat		ögondroppar
levokabastin	<i>Livostin</i>	ögondroppar

Bakteriell konjunktivit

fusidinsyra	<i>Fucithalmic</i>	
kloramfenikol	<i>Kloramfenikol</i>	

Keratit

fusidinsyra	<i>Fucithalmic</i>	

Torra ögon

Flertalet patienter med torra ögon kan hänvisas till egenvård. Recept på tårsubstitut bör förbehållas patienter med definierad ögonsjukdom.

povidon	<i>Oculac</i>	
hypromellos	<i>Artelac, Bion Tears</i>	
karbomer	<i>Viscotears, Oftagel</i>	
karmellos	<i>Cellufluid, Celluvisc</i>	
vaselin + paraffin	<i>Oculentum simplex APL alt. VitA-POS^{EF}</i> (medicinteknisk produkt)	

ÖRON- OCH NÄSSJUKDOMAR

Allergi

loratadin		

desloratadin	<i>Aerius oral lösning</i>	från 1 år
cetirizin		
levokabastin	<i>Livostin</i>	
<i>Lokala steroider</i>		
mometason		1
budesonid	<i>Desonix, Rhinocort Aqua</i>	1
azelastin + flutikason	<i>Dymista</i>	2
flutikason	<i>Avamys</i>	alternativ spraymekanism

Persisterande + intermittent allergisk rinit

Antihistaminer

loratadin

cetirizin

Lokala steroider

mometason

1

azelastin + flutikason *Dymista*

2

Persisterande icke-allergisk rinit

Lokal steroid

mometason

1

Lokalt antikolinergikum vid hypersekretion

ipratropiumbromid *Atrovent Nasal*

ej till barn

Näspolypos

mometason

1

flutikasonpropionat *Flutide Nasal*

näsdroppar 2

Extern otit

oxitetracyklin + hydrokortison + polymyxin B

Terracortril med polymyxin B Viktigt att rengöra hörselgången först

RISKLÄKEMEDEL TILL ÄLDRE

Riskläkemedel som i hög grad leder till biverkningar och bör undvikas om inte särskilda välgrundade skäl föreligger.

Användning av dessa läkemedel leder i hög grad till biverkningar. Nyttan av behandlingen ska vägas mot riskerna och läkemedelsbehandlingen ska fortlöpande utvärderas.

För kloka alternativ se "Läkemedelsbehandling av de mest sjuka äldre".

Bensodiazepiner med långverkande effekter

diazepam

nitrazepam

flunitrazepam

Risker: dagtrötthet, kognitiva störningar, muskelsvaghet, balansstörningar, fall.

Läkemedlen bör ej nyinsättas. Risk för beroende och utsättningsymtom, ska trappas ut vid utsättning.

Läkemedel med betydande antikolinerga effekter

Vissa neuroleptika, flertalet läkemedel mot urininkontinens, tri- och tetracykliska antidepressiva, vissa antihistaminer och anxiolytika; alimemazin (Theralen), prometazin (Lergigan), hydroxizin (Atarax).

Risker: Kognitiv nedsättning, konfusion, urinretention, muntorrhet, obstipation.

Tramadol

Risker: Illamående, yrsel, trötthet, förvirring. Ökad risk för serotonergt syndrom i kombination med andra serotonerga läkemedel, t.ex. SSRI. Risk för beroende och utsättningsymtom, ska trappas ut vid utsättning.

Propiomazin (Propavan)

Risker: Dagtrötthet, myrkrypningar, restless legs och extrapyramidala symtom såsom skakningar och ofrivilliga rörelser.

Kodein

Risker: Stora variationer i metabolism. För kombinationspreparatet kodein + paracetamol finns stor risk för dubbelanvändning och därmed överdosering av paracetamol. Risk för beroende och utsättningsymtom, ska trappas ut vid utsättning.

Glibenklamid

Risker: Hög risk för hypoglykemi, framför allt vid nedsatt njurfunktion.

MAXIMALA DYGNSDOSER

Högre doser än de angivna medför för äldre betydande risker för biverkningar som överstiger vinsten/nyttan med behandlingen.

Substans	Maximal dygnsdos
<i>acetylsalicylsyra</i>	75 mg
<i>haloperidol (Haldol)</i>	2 mg (när indikation finns)
<i>risperidon</i>	1,5 mg (när indikation finns)
<i>oxazepam</i>	30 mg
<i>zopiklon</i>	7,5 mg (5 mg oftast tillräckligt)
<i>citalopram</i>	20 mg
<i>escitalopram</i>	10 mg

LÄKEMEDEL DE SISTA DAGARNA

Doseringsmall för läkemedel de sista dagarna finns i Melior i Läkemedelsmodulen/Ordinationsmallar/Palliation.

Smärta

Patienter som inte står på morfin:

Morfin 10 mg/ml 0,25–0,5 ml (= 2,5–5 mg) subkutant vid behov.

Patienter som står på peroralt morfin:

Peroral vid-behovs-dos = 1/6 av totala dygnsdosen.

Subkutan vid-behovs-dos = 1/12 av totala dygnsdosen (min 5 mg).

Patienter som står på parenteralt morfin:

Vid-behovs-dos = 1/6 av totala dygnsdosen.

Illamående

Haldol 5 mg/ml, 0,2-0,5 ml (= 1-2,5 mg) subkutant vid behov.

Alternativt Haldol 5 mg/ml 0,5–1 ml (= 2,5–5 mg)/dygn via pump subkutant.

Rosslig andning

Robinul 0,2 mg/ml 0,5-1 ml subkutant vid behov,
kan upprepas 4–6 gånger per dygn.

Oro/ångest

Midazolam 5 mg/ml 0,5-1 ml (= 2,5-5 mg) subkutant vid behov.

Andnöd

Morfin 10 mg/ml 0,25-0,5 ml (= 2,5-5 mg) subkutant vid behov.

Överväg tillägg av Midazolam 5 mg/ml 0,5–1 ml (= 2,5-5 mg) subkutant vid behov.

Furosemid 10 mg/ml 2-4 ml (= 20-40 mg) intravenöst kan ges vid hjärtsviktsorsakad andnöd.

HÄLSOREKOMMENDATIONER

För att kostnadseffektivt behandla och förebygga sjukdom ska hälso- och sjukvården följa Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. Se också Hälsorek i appen.

Högst prioriterad åtgärdsnivå inom respektive levnadsvana:

- Tobaksbruk - Kvalificerat rådgivande samtal för personer som röker
- Ohälsosamma matvanor - Kvalificerat rådgivande samtal
- Otillräcklig fysisk aktivitet - Rådgivande samtal med eller utan tillägg av skriftlig ordination av fysisk aktivitet eller aktivitetsmätare
- Riskbruk av alkohol - Rådgivande samtal

Enkla råd utgör en självklar del i bedömningssamtal för att kartlägga och uppmärksamma ohälsosamma levnadsvanor och bör ses som en grund för fortsatt behandling med mer omfattande åtgärder.

www.regiongavleborg.se/halsoframjande

LÄKEMEDEL OCH MILJÖ

För att minska spridningen av läkemedel i naturen är det viktigt att begränsa onödig användning av läkemedel och att läkemedelsavfallet tas om hand på rätt sätt.

Fysisk aktivitet på recept kan förskrivas för att behandla och förebygga sjukdom, som ersättning eller komplement till läkemedel. Att förskriva fysisk aktivitet är positivt för miljön då det bidrar till att minska användningen och därmed spridningen av läkemedel till naturen.

För att motverka antibiotikaresistens är det viktigt att använda rätt antibiotika och endast när det verkligen gör nytta. Region Gävleborg har en tydlig ambition att minimera vår användning av miljöstörande läkemedel. Detta följs upp genom indikatorn Antal förskrivna antibiotikarecept och förskrivning av diklofenak.

Vad kan du göra:

- Överväg alltid icke farmakologisk behandling
- Förskriv startförpackningar så slängs inte läkemedel i onödan om det visar sig att patienten inte kan fortsätta ta läkemedlet
- Genomför läkemedelsgenomgångar för att se till att patienten får rätt läkemedel – slentrianmässig förskrivning skadar både patient och miljö
- Verka för en minskad kassation av läkemedel genom att inte beställa mer än vad som förväntas förbrukas under läkemedlets hållbarhetstid
- Använd de gemensamma läkemedelsförråden
- Följ de interna rutinerna för avfallshantering
- Uppmuntra patienterna att återlämna överblivna läkemedel till apoteket, inom kommunal hälso- och sjukvård ansvarar sjuksköterska för kassation av narkotiska läkemedel
- Undvik substansen diklofenak

Mer om läkemedel och miljö

De flesta läkemedel är kemiskt stabila och ofta motståndskraftiga mot nedbrytning. Egenskaper som är positiva ur medicinsk synpunkt för att läkemedlet ska verka i rätt del av kroppen men negativt ur miljösynpunkt då det bidrar till att läkemedel sprids i naturen med risk för påverkan på andra organismer.

Läkemedel utsöndras vanligen med urinen. Då de är svårnedbrytbara kan de passera kommunala reningsverk och rester av dem återfinnas i vattendrag och i grundvatten. Sådan förorening av vårt dricksvatten kan på sikt innebära en risk för folkhälsan.

LICENSFÖRSKRIVNING

Det finns möjlighet att behandla patienter i Sverige med läkemedel även om de inte är godkända och marknadsförs i vårt land. Licensförskrivning innebär att patienter, efter bedömning av Läkemedelsverket, kan få tillgång till läkemedel som är godkända utomlands.

Ansökan om licens görs elektroniskt genom systemet KLAS (Kommunikationslösning för licensansökningar) som nås via Läkemedelsverkets hemsida (www.lv.se/licens), där också mer information finns om licensförskrivning.

BIVERKNINGSRAPPORTERING

Rapportering av biverkningar från sjukvården är en av hörnpelarna i arbetet för att öka kunskapen om säkerhet i läkemedelsbehandling. Det är av sådan stor betydelse att sjukvården har en lagstadgad skyldighet att rapportera misstänkta biverkningar. Alla läkare, tandläkare, sjuksköterskor och farmaceuter kan rapportera biverkningar.

Rapporter om läkemedelsbiverkningar skickas i första hand via elektronisk blankett på Läkemedelsverkets hemsida (www.lv.se/rapportera). Det går också bra att använda pappersblankett (Biverkningsblankett från sjukvården).

LÄKEMEDELSKOMMITTÉN - LEDAMÖTER

Björn Ericsson	<i>Ordförande</i>	Specialist allmänmedicin, Sätra Din hälsocentral, Gävle
Cecilia Eklund	<i>Vice ordförande</i>	Överläkare, infektion, Specialmedicin, Gävle
Elin Isaksson	<i>Sekreterare</i>	Apotekare, Läkemedelsenheten, Gävle
Helena Gustafsson		Överläkare, Hematologen, Internmedicin, Gävle
René Klötz		Överläkare, Internmedicin, Hudiksvall
Marianne Undvall		MAS, Söderhamns kommun.
Michael Rosenberg		Specialist allmänmedicin, Sandviken Norra Din hälsocentral
Joel Oras		Överläkare psykiatri, psykiatriska kliniken, Gävle sjukhus.
Erik Söderström		Specialist allmänmedicin, Aleris Hälsocentral Bollnäs
Johanna Carlsson		Apotekare, Läkemedelsenheten, Gävle
Jessica Schnell		Specialist allmänmedicin
Karl Kappinen		Överläkare, BUS, Hudiksvall
Fredrik Hagerman		Specialist allmänmedicin, Sandviken Norra Din hälsocentral
Tobias Westin		Apotekare, Läkemedelsenheten, Gävle
Katarina Flyrén		Apotekare, Läkemedelsenheten, Hudiksvall
Britt Aspgrén		MAS, Ockelbo kommun

Kommitténs sekretariat

Postadress:

Läkemedelsenheten, Region Gävleborg,
Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser
Gävle sjukhus, 801 88 Gävle

Internpost: Budstation -69-

E-post: lmk@regiongavleborg.se

Ordförande

Björn Ericsson bjorn.ericsson@regiongavleborg.se

Informationsläkare

Fredrik Hagerman fredrik.hagerman@regiongavleborg.se

Sekreterare/informationsapotekare

Elin Isaksson elin.isaksson@regiongavleborg.se

Läkemedelsenheten

lakemedelsenheten@regiongavleborg.se

Vid frågor till klinisk apotekare, t.ex. ang läkemedelsgenomgångar kontakta apotekare på (026-1) 551 83 i Gävle, (0650-) 930 48 i Hudiksvall eller kliniskfarmaci@regiongavleborg.se.

LÄKEMEDELSKOMMITTÉNS

MEDICINSK KVALITET/PATIENTSÄKERHET

BEROENDEFRAMKALLANDE

Minskad förskrivning av ett urval av läkemedel med beroendeframkallande effekt.

Mål: < 1000 DDD/1000 listningspoäng

Uthämtade recept förskrivet per hälsocentralsenhet.

ÄLDRE

Minskad förskrivning av läkemedel som bör undvikas till äldre enligt Socialstyrelsens definition till 75+.

Mål: < 40 DDD per 1000 individer och dag

Gäller för läkemedel med uttalad antikolinerg effekt, långverkande bensodiazepiner, tramadol, kodein, propiomazin och glibenklamid

EKONOMISKA MÅL

ASTMA/KOL

Ökad andel rekommenderade preparat av kombinationsinhalatorer med ICS/LABA.

Mål: Andel DDD minst 70%

PREGABALIN/LYRICA

Öka andelen generika vid förskrivning av pregabalin mot neuropatisk smärta

Mål: Andel DDD generika minst 50 %

DIABETES TYP 2

Öka andelen DDD medellångverkande insulin jämfört med långverkande i primärvård.

Mål: Andel DDD 80 % medellångverkande

FÖRSKRIVNINGSMÅL 2019

SÖMN/LUGNANDE

Mål: < 700 DDD/1000 listningspoäng

Uthämtade recept förskrivet per hälsocentralsenhet

SMÄRTSTILLANDE (OPIOIDER)

Mål: < 300 DDD/1000 listningspoäng

Uthämtade recept förskrivet per hälsocentralsenhet

COCILLANA-ETYFIN

Minskad förskrivning av Cocillana-Etyfin pga bristande evidens samt risk för beroendutveckling

Mål: 0 DDD

MILJÖMÅL

DIKLOFENAK

Minskad förskrivning av diklofenak i alla beredningsformer pga dess negativa miljöpåverkan.

Mål: 0 DDD

Fullversion av rekommendationerna hittar du i appen **Rekommenderade Läkemedel Gävleborg**. Ladda ner appen via AppStore eller Google Play!

Där hittar du:

- Läkemedelsrekommendationer
- Rekommenderade läkemedel för barn
- Läkemedelsbehandling av de mest sjuka äldre
- Sjukdomsförebyggande metoder
- Samt även mycket annan läkemedelsinformation.

regiongavleborg.se/lakemedel
